

ПАМ'ЯТІ ГОЧІ РЕВАЗОВИЧА ЦЕЦХЛАДЗЕ (1963—2022)

11 вересня 2022 р. покинув цей світ Гоча Рєвєзович Цєцхладзе — історик, археолог, організатор науки. Гоча, так його звали всі колеги, друзі, всі хто знав і любив його. Пішла з життя смілива, незалежна, безмежно доброзичлива та чуйна людина. Усі, хто був учасником Понтійських конгресів, де б ці конгреси не проводились, пам'ятають їх організатора, наукового секретаря, турботливого господаря Гочу Цєцхладзе. Він пішов з життя за два тижні до початку Сьомого Чорноморського конгресу у Салоніках, присвяченому пам'яті його колеги та товариша професора Александрю Аврама. Але став цей захід, організація якого Гочі далася дуже важко, ще й пам'яті професора, Г. Р. Цєцхладзе.

Г. Р. Цєцхладзе, британець, народився 12 грудня 1963 р., у Грузії — так сказано про нього у енциклопедії, але більша частина його молодих років пройшла в Україні. Він навчається на історичному факультеті Харківського університету і вже тоді захоплюється археологією, бере участь у розкопках Херсонеса. Декілька років тому він востаннє відвідав Харків, який вважав рідним містом і завжди згадував з особливим теплом.

1993 р. Г. Р. Цєцхладзе, після закінчення аспірантури під керівництвом Д. Б. Шєлова, захищає дисертацію «Греки в Колхиді (економічні та культурні взаємини)». Потім була еміграція, викладацька робота в Оксфорді, Лондонському, Копєнгагенському, Мєльбурнському університетах, Британському інституті в Анкарі, у наукових установах США та Канади, Міжнародному грецькому університеті (Салоніки, Греція), Бухарестському університеті (Румунія), де він отримав звання професора. Останнім часом доктор філософії, професор Цєцхладзе працював у Лінакр-коледжі Ноттінгемського університету у Великій Британії. Крім викладацької роботи, він мав велику польову практику: був учасником розкопок у Грузії, Криму, Північному Причорномор'ї, Україні та на Північному Кавказі.

Г. Р. Цєцхладзе є автором та співавтором близько 10 індивідуальних та колективних монографій, причому ініціатива написання більшої їх частини належала йому. З-під його пера вийшло багато наукових праць. Редагував значну кількість наукових робіт. Серія наукових збірок за підсумками Понтійських конгресів, де одним із постійних редакторів був Г. Р. Цєцхладзе разом із сером Джоном Бордманом стала одним з найбільш читаних та цитованих робіт з античності.

Його ім'я назавжди увійшло у світову історіографію античності. Його концепція грецької колонізації відзначається оригінальністю, новизною, а головне — базується не тільки на письмових джерелах, а й на археологічному матеріалі. Тобто Гоча Цєцхладзе був одним із небагатьох сучасних дослідників, у науковому доробку якого органічно поєдналися антикознавець-класик та практик-археолог.

Місце, яке Гоча Цєцхладзе займав у науці, як і у наших серцях, буде дуже важко заповнити. Нехай спочиває з миром.

Гаврилюк Н. О.